

Hoor- en wederhoor RTL Nieuws bij Douane over torpederen onderzoek 'Als de prooi de jager pakt'. Vragen en antwoord hieronder.

De top van de Douane heeft een onderzoek naar grootschalige corruptie van eigen medewerkers in de Rotterdamse haven getorpedeerd. Dit zeggen bronnen bij ministeries en opsporingsinstanties tegen RTL Nieuws.

Onderzoekers zijn gestuit op signalen dat bij grote aantallen douaniers mogelijk sprake was/is van ernstige integriteitsschendingen en samenwerken met georganiseerde criminaliteit. Het zou over een reeks van jaren om een veelvoud van gevallen gaan, die nu nog niet bekend zijn.

Het gaat om het onderzoek in opdracht van Politie en Wetenschap, 'Als de prooi de jager pakt'.

Onderzoekers kregen ondanks afspraken daarover geen toegang (meer) tot dossiers, om de misstanden te onderzoeken.

Vragen RTL Nieuws

- Is het opschorten van de medewerking aan dit onderzoek door de top van de Douane vooraf besproken en geaccordeerd door de DG Belastingdienst?
- Is het opschorten van de medewerking aan dit onderzoek vooraf besproken en geaccordeerd door de politieke leiding? Zo nee, bij welke gelegenheid/gelegenheden zijn de Staatssecretaris en de Minister wel geïnformeerd en hoe?
- Waarom heeft de douane besloten geen medewerking te verlenen aan het onderzoek, terwijl bij aanvang van het onderzoek de medewerking wel was toegezegd? Welke argumenten zijn gebruikt om geen toegang te geven tot documenten waaronder schriftelijke bronnen, registraties en (personeels-) dossiers om concept-bevindingen wetenschappelijk te controleren?
- Uit diverse openbare documenten blijkt dat de Douane een integriteit coördinator heeft; dat de Fiod mogelijke gevallen van corruptie onderzoekt, tenzij sprake is van ambtelijke corruptie – dan wordt de Rijksrecherche ingeschakeld. Fiod en Rijksrecherche stemmen in een regulier overleg af met het OM. In deze context:
 - is de integriteit coördinator Douane geïnformeerd over het concept-rapport, dat op 14 februari 2019 is besproken met de begeleidingscommissie?
 - zijn de FIOD en en/of de Rijksrecherche geïnformeerd over de concept-bevindingen van de onderzoekers? Zo nee, waarom niet? Zo ja, heeft dit geleid tot aanvullend onderzoek?
- Welk concreet vervolg wordt er door de Douane gegeven aan de 'signalen' die onderzoekers in het concept-rapport hebben beschreven?
- Van hoeveel signalen van mogelijke integriteitsschendingen in de onderzochte periode is volgens uw informatie op grond van de concept-bevindingen sprake? Hoeveel medewerkers van de Douane betreft dit in totaal?
- op grond van welke argumenten heeft de Douane zich verzet tegen publicatie van het concept-rapport en/of het definitieve concept? (We verwijzen hierbij naar de publieke verklaring van de onderzoekers van 12 mei 2019 over het definitieve concept van het onderzoeksrapport: "Hierin is ook de feedback verwerkt die tijdens en na de vergadering op de voorlaatste versie was gekomen.")

Ook na herhaald aandringen om antwoord te geven op vragen, hield de Douane te bij onderstaande reactie.

“Integer handelen is een kernwaarde van de Douane. Integriteitsschendingen raken dan ook het hart van de Douane en vooral de mensen die voor deze organisatie werken. Iedere integriteitsschending is er één te veel. Daarom werken we graag mee aan (wetenschappelijke) onderzoeken, ook op dat terrein; omdat we daarmee de integriteitsaanpak kunnen versterken en leveren we – voor zover beschikbaar en relevant- de door onderzoekers gevraagde informatie aan en kunnen interviews afnemen binnen de Douane.

In dit onderzoek zijn door de onderzoekers interviews gehouden met diverse douanemedewerkers. Daarnaast heeft de FIOD informatie gedeeld met de onderzoekers van mogelijke strafbare feiten van medewerkers bij de Douane.

Met deze intentie heeft de Douane meegewerkt aan ‘Als de prooi de jager pakt’ (‘Kwetsbare integriteit in de Rotterdamse Zeehaven’). Met een soortgelijke aanpak heeft de Douane meegewerkt aan het WODC onderzoek dat in 2017 is afgerond naar de relatie tussen georganiseerde criminaliteit en integriteitsschendingen binnen vier overheidsdiensten (politie, Douane, Koninklijke Marechaussee en de FIOD). En meer recentelijk nog voor het onderzoek van de Erasmus Universiteit in opdracht van Rotterdamse Driehoek - Plus (gemeente, Openbaar Ministerie, politie en Douane) over het ondermijningsbeeld van de haven van Rotterdam.

Het is echter niet aan de Douane om via de media naar buiten te treden over de gang van zaken in een onderzoek. Voor de volledigheid verwijs ik met betrekking tot dit specifieke onderzoek naar de brief van Min JenV F.B.J Grapperhaus d.d. 9 juli 2019.”